

Cultureel Materialisme

Cultureel Materialisme - Marvin Harris

Cultureel Materialisme is een antropologisch paradigma dat gebaseerd is op, maar niet beperkt wordt door, de Marxistische Materialistische gedachte. De term Cultureel Materialisme, die voor het eerst door Marvin Harris in zijn boek *The Rise of Anthropological Theory* (oftewel *De Opkomst van de Antropologische Theorie*, 1968) werd gebruikt, is afgeleid van twee Nederlandse woorden: "Cultuur" (sociale structuur, taal, wet, religie, politiek, kunst, wetenschap, bijgeloof, etcetera) en "Materialisme" (materialisme, in plaats van intellect of spiritualiteit, is fundamenteel voor de werkelijkheid). Harris ontwikkelde het Cultureel Materialisme door ideeën van bestaande antropologische doctrines, in het bijzonder het Marxistische Materialisme, te lenen.

Cultureel Materialisme - Infrastructuur, Structuur en Superstructuur

Cultureel Materialisme houdt vast aan de Drie Marxistische Niveaus van het Cultuurmodel, en breidt deze vervolgens uit. Deze drie niveaus zijn: Infrastructuur, Structuur en Superstructuur.

- **Infrastructuur** -- bevolking, primaire biologische behoefte, en bestaansmiddelen (arbeid, materieel, technologie, etcetera).
- **Structuur** -- organisatiepatroon (regering, onderwijs, regulering van productie, etcetera).
- **Superstructuur** -- sociale instituties (wet, religie, politiek, kunst, wetenschap, bijgeloof, waarden, emoties, tradities, etcetera).

Marxistisch Dialectisch Materialisme (concepten en ideeën zijn het resultaat van de materiële toestand) en Marxistisch Historisch Materialisme (invloedrijke leden van een maatschappij beheersen de materiële toestand, terwijl de sociale instituties zijn gestoeld op de materiële toestand) verschillen in enkele opzichten van Cultureel Materialisme. Cultureel Materialisme houdt in dat de Infrastructuur een invloed heeft op de Structuur, terwijl de Structuur weinig invloed uitoefent op de Infrastructuur. Aan de andere kant stelt Marxistisch Materialisme dat Infrastructuur en Structuur elkaar beïnvloeden. Een ander verschil tussen Marxistisch en Cultureel Materialisme is de Klassentheorie. Marxistisch Materialisme gelooft dat sociale veranderingen alleen gunstig zijn voor de heersende klasse (de Bourgeoisie), terwijl Cultureel Materialisten geloven dat sociale veranderingen eveneens gunstig zijn voor de arbeidersklasse (het Proletariaat).

Cultureel Materialisme - Organisatie, Ideologie en Symboliek

Cultureel Materialisme streeft er naar om culturele organisatie, ideologie en symboliek binnen een materialistisch raamwerk (Infrastructuur/structuur/superstructuur) te verklaren. Cultureel Materialisten geloven dat de maatschappij zich op een experimentele ('trial-and-error') manier ontwikkelt. Als iets niet gunstig is voor het vermogen van een maatschappij om te produceren en/of te reproduceren, of als dit er toe leidt dat productie en/of reproductie acceptabele grenzen overschrijden, dan zal dit compleet uit de samenleving verdwijnen. Daarom moeten wet, regering, religie, familiewaarden, etcetera wel gunstig zijn voor een samenleving, want anders zouden zij ophouden te bestaan in die samenleving. Cultureel Materialisten negeren "Emic" (de opinie van een samenleving) ten gunste van "Etic" (observatie van fenomenen door middel van de wetenschappelijke methode).

Cultureel Materialisme - Kritiek

Voorstanders van alternatieve antropologische doctrines bekritisieren het Cultureel Materialisme om verschillende redenen. Marxisten bekritisieren het Cultureel Materialisme omdat deze de invloed van de Structuur op de Superstructuur verwaarloost. Post-modernisten geloven dat het vertrouwen op "Etic" in het bestuderen van cultuur niet gepast is, omdat de wetenschap slechts een functie van de cultuur is. Idealisten bekritisieren het Cultureel Materialisme omdat deze variabelen zoals genetica negeert, en zij geloven dat "Emic" meer significantie heeft dan de Cultureel Materialisten toelaten. Tot slot kunnen we zeggen dat het zo lijkt te zijn dat het Materialisme te simplistisch is. We moeten ook intellectuele en spirituele invloeden op de samenleving in beschouwing nemen. We zijn intelligente wezens die de neiging hebben om spirituele tendensen te vertonen die niet alleen door materiële middelen uitgelegd kunnen worden.